

Hirsirakenteiden erityispiirteet

Tommi Mertimo
RTA3, 2017-2018

Pirkanmaan Kiinteistö- ja
Sisäilmatutkimus Oy

Hirsirakennuksen painuminen

- Saumojen tiivistyminen
  - Tiivistemateriaalin painuminen
  - Hirsien kuivuminen ja painuminen
  - Liiman painuminen
-
- Painuu 10...50 mm seinän korkeusmetriä kohden.
  - 2.5 metriä korkea seinä painuu 25...125 mm
  - Otetaan huomioon painumavaroilla ja liu´uilla painuvien ja painumattomien rakenteiden välissä.

Painumaton hirsi

- Perustuu vaaka-, ja pystylamelleihin ja kiristyspulttitukseen
- On jo markkinoilla melko laajasti
- Ei pitkäaikaista käyttökokemusta
- Pystyykö liima sopeutumaan jatkuviin leikkausvoimiin vuosikymmenten ajan
- Irtoaako lamellit lopulta toisistaan
- Hirsitehtaiden mukaan painumavaroja ei tarvita
- Antaa saman käyttökokemuksen kuin vaakalamelleista liimattu hirsi

Hirsirakennuksen ilmatiiviys

- Oikein tehtynä yhtä tiivis kuin muut pientalot
- Keskiarvo (38 mitattua) 2010-2011 rakennetuissa hirsirakennuksissa $n_{50} = 1.5 \text{ 1/h}$ (huonoin oli $n_{50} = 2.6 \text{ 1/h}$)
- Rakentajalle syntyy helposti ajatus, että hirsirakennuksen ei tarvitse olla ilmatiivis, koska hirsirakennus on "hengittävä"
- Tiiviysmittaus ainoa keino varmistaa ilman/höyrynsulkujen asennuksen onnistuminen tai niiden olemassaolo
- Tutkimistani rakennuksista epätiivein oli ennen painumavarojen korjausta $n_{50} = 8.8 \text{ 1/h}$, korjauksien jälkeen $n_{50} = 7.9 \text{ 1/h}$

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Terassin säätöjalat > onko näkyvissä kummallakaan puolella

Alun perin ollut terassi, jossa on neljä pilaria, joissa on säätöjalat. Jalkoja ei näy ulko- eikä sisäpuolella.

Hirret > onko hirsien väleissä rakoja

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Hirret > onko hirret
kieroutuneet

Hirret > onko runkona toimivat
seinät löysiä

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Ikkunat ja ovet > toimiiko?
Kokeillaan avaamalla

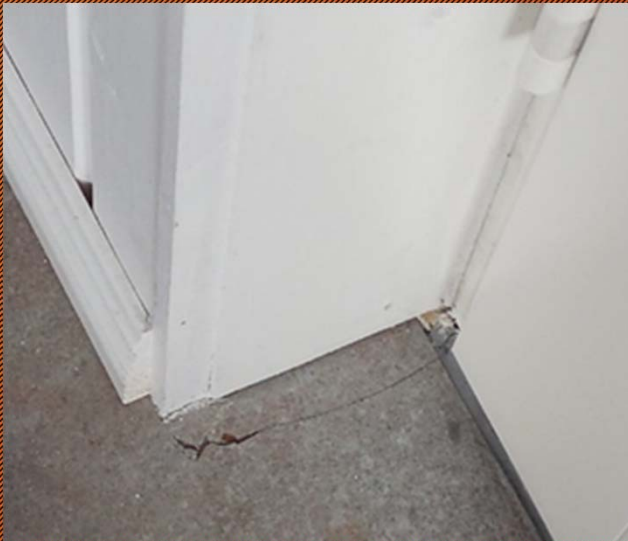
Listoitukset > onko irttoilleet
tai törmänneet johonkin

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Listoitukset > onko painaneet lattiaa (esim. laatoitus rikki)

Kaapistot yms. Pystyrakenteet > onko katto kiinni rakenteissa

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Kevyiden seinien paneloinnit >
aaltoileeko paneloinnit

Seinien yläosien laatoitukset
> onko laatoitukset irti

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Keittiön kaapistot > onko oikein asennettu, painaako yläkaappi välitilalaatoitusta

Harkkoseinät > onko halkeamia

Mistä näkee, onko painuma otettu huomioon

Käyttöullakko > onko paino
rungolla ja kantavalla
seinällä

Vesikatto > pellitykset ja
läpiviennit

Korjauskustannukset esimerkkirakennuksessa

- Kokonaiskustannukset 65 000 euroa
- Korjauskustannukset 50 000 euroa
- Työn osuus (huomioitu myös oma työ) noin 40 000 euroa
- Tutkimus- ja asianajokustannukset 12 000 euroa
- Järjestelyt, sekalaiset kulut 3 000 euroa
- Rakennuksen arvo on noin 200 000 euroa, joten kokonaiskustannukset ovat lähes kolmannes ja korjauskustannukset neljännes arvosta

Kiitos!

